

Amerikan Psikoloji Derneği Yayın Rehberi'nin Yedinci Basımının Altıncı Basımıyla Karşılaştırmalı Tanıtımı

A Comparative Introduction to the Sixth Edition of the Seventh Edition of the Publication Manual of the American Psychological Association

Nermin ÇAKMAK

Makale Bilgisi / Article Information

Bu makaleye atf yapmak için / To cite this article:

Çakmak, N. (2021). Amerikan Psikoloji Derneği Yayın Rehberi'nin yedinci basımının altıncı basımıyla karşılaştırmalı tanıtımı [Publication Manual of the American Psychological Association (7. bs.) başlıklı kitabın değerlendirilmesi, APA (yazar)] *Bilgi Dünyası*, 22(1), 197-212. doi: 10.15612/BD.2021.614

Makale türü / Paper type: Kitap Tanıtımı / *Book Review*

Doi: 10.15612/BD.2021.614

Geliş Tarihi / Received: 26.03.2021

Kabul Tarihi / Accepted: 04.04.2021

Elektronik Yayınlanma Tarihi / Online Published: 04.05.2021

İletişim / Communication

Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği / University and Research Librarians Association
Posta Adresi / Postal Address: Marmara Sok. No:38/17 06420 Yenışehir, Ankara, TÜRKİYE/TURKEY
Tel: +90 312 430 03 61; *Faks / Fax:* +90 312 430 03 61; *E-posta / E-mail:* bilgi@bd.org.tr
Web: <http://www.bd.org.tr/index.php/bd/index>

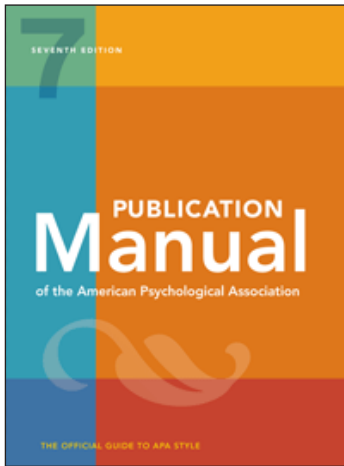
TANITIM - ELEŞTİRİ / REVIEWS

Kitap Tanıtımı / Book Review

Amerikan Psikoloji Derneği Yayın Rehberi'nin Yedinci Basımının Altıncı Basımıyla Karşılaştırmalı Tanıtımı

A Comparative Introduction to the Sixth Edition of the Seventh Edition of the Publication Manual of the American Psychological Association

Publication Manual of the American Psychological Association
 American Psychological Association
 Washington: American Psychological Association, 2020, 7. bs., 427 s.
 ISBN 978-1-4338-3215-4 (Hardcover)
 ISBN 978-1-4338-3216-1 (Paperback)
 ISBN 978-1-4338-3217-8 (Spiral)
 Doi: <https://doi.org/10.1037/0000165-000>

There are two main purposes in the promotion of the Manual of the American Psychological Association (APA). The first of these aims is that there have been new developments in scientific and academic writing and diversity in resource types in the 10 years from the 6th edition in 2010 to the 7th edition in 2020, and accordingly, some updates are made in the 7th edition of the APA. The introduction of APA7 has been presented in comparison with APA6 in order to be able to follow more easily what updates are made in APA7 and what the innovations that have come to the agenda in the 10-year period. Thus, it is aimed to make this book introduction article more functional.

The second purpose is that the 7th edition of APA started to be used in Information World journal in 2020. In this context, as the Editor in Chief of the Journal, I hope this white paper will be useful for authors, editors, referees and researchers

Amerikan Psikoloji Derneği Yayın Rehberi (Publication Manual of the American Psychological Association – APA)'nin tanıtımında iki temel amaç bulunmaktadır. Bu amaçlardan birincisi kitabın 2010 yılındaki 6. basımından 2020 yılındaki 7. basımına kadar geçen 10 yıllık sürede bilimsel ve akademik yazım ile ilgili yeni gelişmeler ve yeni kaynak türlerine ihtiyaç duyulması ve bu doğrultuda APA'nın 7. basımında bazı güncellemeler yapılmasıdır. APA7'de hangi konularda güncellemeler yapıldığının ve 10 yıllık süreçte gündeme gelen yeniliklerin neler olduğunun daha rahat izlenebilmesi için APA7'nin tanıtımı APA6'yla karşılaştırmalı olarak sunulmuştur. Böylece bu kitap tanıtımı çok daha işlevsel hale getirilmeye çalışılmıştır.

İkinci amaç ise Bilgi Dünyası dergisinde 2020 yılında APA'nın 7. basımının kullanılmaya başlanmış olmasıdır. Bu bağlamda, Derginin baş editörü olarak bu tanıtım yazısını yazarlar, editörler, hakemler ve araştırmacılar için faydalı olmasını ümit ediyorum.

Yayın rehberleri, hangisi olursa olsun (Örneğin, Chicago, Modern Language Association – MLA vb.), bilimsel ve etik kurallar çerçevesinde alıntı yapma, metin içi gönderme yapma, kaynakçayı oluşturma, tabloları ve şekilleri hazırlama, bilimsel ve akademik yazım dilinin kuralları, bilimsel yazı yazma ve yayımlama ilkeleri, bilimsel yazıların fiziki bölümleri ve formatı, bilimsel etik ilkeler gibi araştırma sonuçlarının değerlendirilmesinden raporlanmasına, yazılmasına ve yayımlanmasına kadar her aşamada araştırmacılara, yazarlara, editörlere, eğitimcilere ve öğrencilere yol göstermede kilit rol oynarlar. Dolayısıyla bu rehberler akademik ve bilimsel yazım sürecinin olmazsa olmazlarıdır.

Günümüzde bilgi iletim kanalları geleneksel bilgi kaynaklarının yanı sıra sosyal medya içerikleri, web sitesi, mobil uygulamalar, webinarlar, youtube videoları, TED Talk, yayımlanmamış ham veri, infografik vb. gibi oldukça farklılaşmış ve çeşitlenmiştir. Bu fiziki çeşitliliğin yanı sıra bilimsel makalelerde önyargısız, adil, eşitlikçi bir dil kullanılmasının önemi de giderek artmıştır. Dolayısıyla bilimsel ve akademik yazılarda da bu yeni bilgi iletim kanallarının kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Bu da bilimsel yazılarda bu kaynaklardan nasıl yararlanılacağı, nasıl atıf yapılacağı, nasıl kaynak gösterileceği ve künyelerinin nasıl hazırlanacağı gibi birtakım zorlukları beraberinde getirmektedir. Dolayısıyla bu yazıda tanıtımı yapılan Amerikan Psikoloji Derneği Yayın Rehberi'nin 7. basımında da bu yeni bilgi iletim kanallarının yanı sıra bilimsel ve akademik yazım ilkeleri, intihal, kendinden intihal, ana metinden alınan cümlelerin değiştirilerek yazılması gibi konularda güncellemeler yapılmıştır. APA7'de diğer temel yeniliklerden biri de hedef kitleye araştırmacılar, yazarlar, editörler dışında öğrencilerin de dâhil edilmesidir. Bu kapsamda APA7'de öğrenci ödevleri ve tezleri ile ilgili temel açıklamalara ve örneklerle yer verilmiştir.

APA7'deki yeniliklere en genel biçimiyle bakıldığında spiral ciltler dâhil bütün formatların tamamen renkli olduğu, sayfa hacminin yeni bölümlerin eklenmesi veya var olan bölümlerin genişletilmesi ve örnek sayılarının artırılmasına bağlı olarak arttığı görülmektedir (APA, 2020a). APA7 toplam 12 ana bölümden oluşurken APA6 sekiz ana

bölümden oluşmaktadır. APA7’de 12 ana bölümden önce “Tablo ve Şekiller Listesi” (ss. ix-xi), “Editörler ve Katkı Sağlayanlar” (s. xiii-xiv), “Teşekkür” (s. xv-xvi) ve “Giriş” (ss. xvii-xxii) başlıklarına yer verilirken; APA6’da bu başlıklara ek olarak “Önsöz” (ss. xii-xv) yer almaktadır. Tablo 1’de APA7 ile APA6’daki ana bölümler karşılaştırmalı olarak sunulmuştur. APA7’deki yeniliklere ilişkin açıklamalar ise Tablo 1’de sunulan başlıklara göre doğrudan ilgili başlık altında detaylı biçimde yapılmıştır.

Tablo 1’den de izlenebildiği gibi APA7’ye dört yeni bölüm eklenmiştir. Her iki kitap da incelendiğinde APA7’deki bu bölümlere aslında APA6’daki bazı bölümlerin içerisinde kısaca yer verildiği görülmektedir. Ancak APA6’daki bu kısa içerikler/başlıklar APA7’de bilimsel yazı yazma ile ilgili gelişmeler ve ihtiyaçlar doğrultusunda ya detaylandırılarak ayrı bir bölümde ya da var olan bölümlerin genişletilmesi şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 1

APA7 ve APA6’daki Ana Bölümlerin Karşılaştırmalı Tablosu

APA7	APA6
1. Bilimsel Yazı Yazma ve Yayınlama İlkeleri (ss. 3-26)	1. Davranışsal ve Sosyal Bilimlerde Yazma (ss. 9-20)
2. Makale Öğeleri ve Biçimi (ss. 29-67)	2. Makale Yapısı ve İçeriği (ss. 21-59)
3. Dergi Makalesi Raporlama Standartları (ss. 71-108)	
4. Yazı Stili ve Dilbilgisi (ss. 111-127)	3. Açıkça ve Kısaca Yazmak (ss. 61-86)
5. Önyargısız Dil Rehberleri (ss. 131-149)	
6. Biçimsel Teknikler (ss. 153-191)	4. Biçimsel Teknikler (ss. 87-124)
7. Tablolar ve Şekiller (ss. 195-250)	5. Sonuçları Gösterme (ss. 125-167)
8. Metin İçindeki Alıntılar (ss. 253-278)	6. Kaynaklara Atıf Yapma (ss. 169-192)
9. Kaynak Listesi (ss. 281-309)	
10. Kaynak Gösterme Örnekleri (ss. 313-352)	7. Kaynak Gösterme Örnekleri (ss. 193-224)
11. Yasal Kaynakları Gösterme (ss. 355-368)	
12. Yayınlama Süreci (ss. 371-395)	8. Yayınlama Süreci (ss. 225-243)

APA7’de Yapılan Yeniliklerin Kitaptaki Bölümlere Göre Açıklanması

Bölüm 1: Bilimsel Yazı Yazma ve Yayınlama İlkeleri

APA7’nin birinci bölümünde profesyonel yazarların (araştırmacılar, akademisyenler gibi) ve öğrencilerin bilimsel toplumun önemli üyeleri olduğundan hareketle, hem pro-

fesyonellerin hem de öğrencilerin bilimsel yazım süreçlerine odaklanılmıştır. Bu doğrultuda her iki bilimsel topluluk üyeleri için de bilimsel/akademik yazım için önemli ilkelerin sunulması hedeflenmiştir. Bu bağlamda akademik yazımın türüne bakılmaksızın tüm bilimsel çalışmaların yayımlanmasında dikkat edilmesi ve uyulması gereken etik, yasal ve mesleki standartlar tartışılmıştır. İnsan veya diğer canlılarla yapılan araştırmalar etik kurul tarafından onaylanmalıdır; benzer şekilde insanlarla yapılan çalışmalarda katılımcıların bilgilerinin gizliliği korunmalıdır; türü ne olursa olsun orijinal katkı çalışmada belirtilmeli, başkalarının çalışmalarından yapılan alıntılar uygun şekilde gösterilmelidir gibi ilkeler tartışılan konulara örnek verilebilir (s. 3).

APA7 ve APA6'da birinci bölümde benzer konulara değinilmekle birlikte, birinci bölümün kapsamı APA7'de genişletilmiştir. Bununla birlikte Tablo 1'de görüldüğü gibi birinci bölümün adı APA7'de değişmiştir. APA7'de birinci bölüme aşağıdaki yenilikler getirilmiştir (APA, 2020, 2020a, 2020b):

- APA6'da sadece nitel araştırma ile ilgili makale türlerine yer verilirken, APA7'de nitel araştırma makale türlerinin yanı sıra nicel, karma araştırma, replikasyon (tekrar çalışma-replication), nicel ve nitel meta analizleri ile ilgili makale türlerine de yer verilmiştir.
- Öğrenci makaleleri, tezler ve bitirme ödevleri ile ilgili bir alt başlık açılmış ve öğrenci ödev türlerine, özelliklerine ve biçimlerine yer verilmiştir.
- APA6'daki bilimsel araştırmaların yayımlanmasındaki etik ve yasal standartlar, APA7'de mesleki standartlar, araştırma sonuçlarının etik ve doğru raporlanması, makalelerin yayımlanmasından sonra fark edilen hataların düzeltilmesi ve makaleyi geri çekme, veri saklama ve paylaşımı (nitel araştırma için ek veri paylaşım hususları) gibi konularla genişletilmiştir.

Bölüm 2: Makale Öğeleri ve Biçimi

İkinci bölümde bilimsel yazımın düzenine, yapısına ve biçimindeki tutarlılığa odaklanılmıştır. Bilimsel yazım türlerinde biçimsel özen önemlidir. Çünkü okuyucular bilimsel yazımın sunumundan ziyade içeriğine odaklanmak isterler ve anlaşılması güç bir yazım tarzıyla uğraşmak istemezler. Bu nedenle etkili bir bilimsel çalışmada, tutarlılık sağlamak için APA yönergelerinin takip edilmesi önemlidir. Bu bağlamda ikinci bölümde özellikle APA stiline aşina olmayan öğrenciler ve araştırmacılar için bir makalenin nasıl yapılandırılacağı, biçimlendirileceği ve düzenleneceği gibi unsurlara genel bir bakış sunulmuştur. Bu bağlamda ikinci bölümde APA6'dan farklı olarak profesyonel yazar ve araştırmacı makalelerinin yanı sıra öğrenci makalelerinin de öğelerine ve biçimlendirmesine yer verilerek her iki makale türüne ilişkin örnekler sunulmuştur (s. 29).

Bununla birlikte ikinci bölümde, araştırmacıların araştırma sonuçlarını yayımlamak üzere makalelerini hazırlarken, dergi makalesi yayımlama standartları (Journal Article

Reporting Standards-JARS) üzerine daha derinlemesine bir rehberlik sunulması hedeflenmiştir. JARS'a APA6'da ikinci bölümde kısaca yer verilirken APA7'de üçüncü bölümde detaylı bir biçimde yer verilmiştir.

APA7'de, APA6'daki ikinci bölümün bütün başlıkları gözden geçirilmiş ve her başlık yeniden düzenlenmiş veya genişletilmiştir. Bu tanıtım yazısının kapsamını açacağından başlıklara ilişkin bütün revizelere yer verilmemiştir. Detaylarını merak eden okuyuculara bu yazının kaynakçasında yer alan American Psychological Association 2020a ve 2020b'ye bakmaları tavsiye edilmektedir.

Bölüm 3: Dergi Makalesi Raporlama Standartları (Journal Article Reporting Standards-JARS)

İkinci bölümün açıklamasında da kısaca değinildiği gibi JARS'a, APA6'nın ikinci bölümünde (APA, 2010, ss. 21-23) ve ekinde (APA, 2010, ss. 247-250) kısaca yer verilirken, APA7'de JARS için yeni bir bölüm eklenmiş ve detaylı şekilde açıklanmıştır.

APA7'nin üçüncü bölümünde okuyucular, APA tarafından geliştirilen ve JARS olarak adlandırılan rehberle yönlendirilmektedir. Bu standartlar araştırmacılara, bir dergi makalesinde minimum düzeyde hangi bilgilerin olması gerektiği konusunda içerik sağlamaktadır. JARS'ın, yazarlara araştırmalarını okuyucular için daha açık, daha doğru ve daha şeffaf bir şekilde yazmalarında yardımcı olması beklenmektedir. Bu standartlar aynı zamanda bilimsel titizlik ve bütünlüğün de sağlanmasına yardımcı olarak, çalışmaların kalitesinin artmasına hizmet etmektedir. JARS profesyonel yazarların yanı sıra lisans ve lisansüstü öğrencilerin zorlu ve kapsamlı araştırma projelerini yürütmelerinde de pratik bir rehberlik sunmaktadır (s. 71).

APA7'de JARS, yalnızca nicel araştırmalar için değil, aynı zamanda nitel ve karma yöntem araştırmaları için de rehberlik sağlayacak şekilde önemli ölçüde genişletilmiş ve güncellenmiştir (APA, 2020b).

Bölüm 4: Yazı Stili ve Dilbilgisi

Bilimsel yazıların temel amacı, düşünceleri düzenli, açık ve özlü bir şekilde aktararak nitelikli bilimsel iletişimi sağlamaktır. Bu bağlamda APA7'nin dördüncü bölümünde araştırmacılara, etkili şekilde bilimsel yazı yazmanın süreklilik, akıcılık, özlülük ve açıklık olmak üzere dört temel niteliğine yönelik rehberlik etmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda bilimsel yazıların geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için genel gramer kuralları, kullanımı ve stratejileri kapsamlı örneklerle sunulmuştur (s. 111).

APA6'da bu bölüm "Açıkça ve Kısaca Yazmak" başlığıyla üçüncü bölümde yer alırken, APA7'de "Yazı Stili ve Dilbilgisi" başlığıyla dördüncü bölümde yer almıştır. APA7'de bölüm güncellenerek kapsamı genişletilmiştir. Ayrıca bölüme baştan sona yeni örnekler

eklenmiştir (APA, 2020b). Diğer taraftan APA6'da üçüncü bölümde yer verilen bilimsel dilde önyargıyı azaltma ile ilgili konular, APA7'de yazı stilleri ve dilbilgisinden çıkarılmış ve beşinci bölümde "Önyargısız Dil Rehberleri" olarak ayrı bir bölümde düzenlenmiştir.

Bölüm 5: Önyargısız Dil Rehberleri

Beşinci bölüm APA7'ye yeni eklenen bölümlerden biridir. Dördüncü bölümde de bahsedildiği gibi bu bölüm ile ilgili konulara APA6'nın üçüncü bölümünde yer verilmiştir. Ancak APA7'de bölümün kapsamı biraz daha genişletilmiştir.

Bölümde Amerikan Psikoloji Derneği tarafından bilimsel çalışmalarda insanlara karşı dil, din, cinsiyet, ırk, engellilik gibi konularda kapsayıcı olunması ve saygı dilinin kullanılması gerektiği vurgulanmıştır. Yazarların, önyargısız bir dil kullanmaları ve yazılarında önyargılı inanç veya aşağılayıcı tutumlardan kaçınmaları diğer dikkat çekilen konular olmuştur. Bununla birlikte, araştırmacılara yazılarını sadece yazım ve dilbilgisi açısından kontrol etmemeleri, yazılarında kullandıkları dilin önyargı içerip içermediğini de kontrol etmeleri tavsiye edilmiştir (s. 131). Bu doğrultuda APA7'nin beşinci bölümünde bilimsel yazılarda yaş, engellilik, cinsiyet, araştırmaya katılım, ırk ve etnik köken, cinsel yönelim, sosyoekonomik durum ve kişisellik gibi konularda saygılı, kapsayıcı ve önyargısız dil kullanılmasına ilişkin rehberler sunulmuştur.

Bölüm 6: Biçimsel Teknikler

Yazarın aktarmak istediğini okuyucuların açık ve net bir şekilde anlaması için makale, kitap bölümü, bildiri, öğrenci ödevi, tez vb. gibi bilimsel ve akademik yazıların tutarlı ve biçimsel kurallara uygun olarak yazılması son derece önemlidir. Bu bağlamda APA'da bu biçimsel teknikler tanımlanmakta ve bilimsel çalışmalara bu açıdan da rehberlik edilmektedir. Dolayısıyla altıncı bölümde noktalama, heceleme, büyük-küçük harf yazımı, italik veya kalın yazım biçimi, kısaltmalar, sayılar, istatistiksel ve matematiksel formüllerin yazımı gibi biçimsel yazım teknikleriyle ilgili pek çok konuda temel bilgiler örneklerle verilmektedir (2020, s. 153).

Biçimsel teknikleri içeren altıncı bölüm APA7'de tamamıyla güncellenmiştir. Bu nedenle bölümde yapılan güncellemelerin hepsine tanıtım yazısında yer verilmemiştir. Bu güncellemelerin detaylarını merak eden okuyuculara kaynakçada yer alan APA 2020a ve 2020b'yi incelemeleri tavsiye edilmektedir.

Bölüm 7: Tablolar ve Şekiller

Tablolar ve şekiller, yazarlara/araştırmacılara büyük miktardaki bilgiyi, araştırma bulgularını veya sonuçlarını etkili bir şekilde sunma ve verilerini daha anlaşılır hale getirme imkânı sağlamaktadır. Tablolar genellikle ortalama, standart sapma gibi sayısal değerleri veya katılımcıların yanıtlarını içeren metinsel bilgileri içerirken; şekiller ise bir çizelge,

grafik, fotoğraf, çizim veya başka herhangi bir resim veya metinsel olmayan tasvirleri göstermektedir. Ancak tablolar ve şekiller arasındaki sınır bazen belirsiz olabilmektedir. Genel olarak tablolar, bir satır-sütun yapısı olarak ve tablo dışındaki herhangi bir görsel veya resim de bir figür/şekil olarak kabul edilmektedir (s. 195).

Yedinci bölümde, bilimsel ve akademik bir yazıda tabloların ve şekillerin amacı, tasarım ilkeleri, hazırlanması, metin içine yerleştirilmesi, yeniden üretilmesi gibi konular tartışılmıştır. Bununla birlikte bölümde tabloların ve şekillerin APA biçimine göre oluşturulması ile ilgili çeşitli örneklerle yer verilmiştir.

Yedinci bölüm de APA6'ya göre APA7'de revize edilerek genişletilmiş bölümlerden dir. Bölümde genel olarak aşağıdaki güncellemeler yapılmıştır (s. xx; APA, 2020b):

- Çeşitli araştırma türlerini ve konularını kapsayan 40'tan fazla yeni tablo ve şekil örneği sunulmuştur.
- Metin içinde tabloların ve şekillerin sunumu daha esnek yapıdadır (Tablolar ve şekiller ya ayrı sayfalarda ya da metin içinde verilmiştir.).
- Tablolardaki açıklamalar ve şekiller renklidir.
- Tablo ve şekil ile ilgili kontrol listesindeki maddeler APA6'ya göre daha da genişletilmiştir.
- Tabloların ve şekillerin numaralandırılması, başlıklandırılması ve tablolara ve şekillere ilişkin notlar kısmı aynı şekilde biçimlendirilmiştir. Bu biçimlendirmeye ilişkin açıklama aşağıda kısaca özetlenmiştir.

Tablolar ile ilgili güncellemeler (APA, 2020b):

- "Tablo" kelimesi ve tablo numarası kalın yazılmaktadır. Örneğin, Tablo 1 (APA6'da normal yazılmaktadır.).
- Tablo başlığında kelimelerin ilk harfleri büyük ve italiktir.

Örnek 1:

Tablo X

Tablo Başlığı

Aaa	Ccc	Ddd
Bbb	18	9
Ccc		
Toplam	122	100

Açıklama notu: Tabloya ilişkin notlar varsa yazılır.

Şekiller ile ilgili güncellemeler (APA, 2020b):

“Şekil” kelimesi ve şekil numarası kalın yazılmaktadır. Örneğin, Şekil 1.

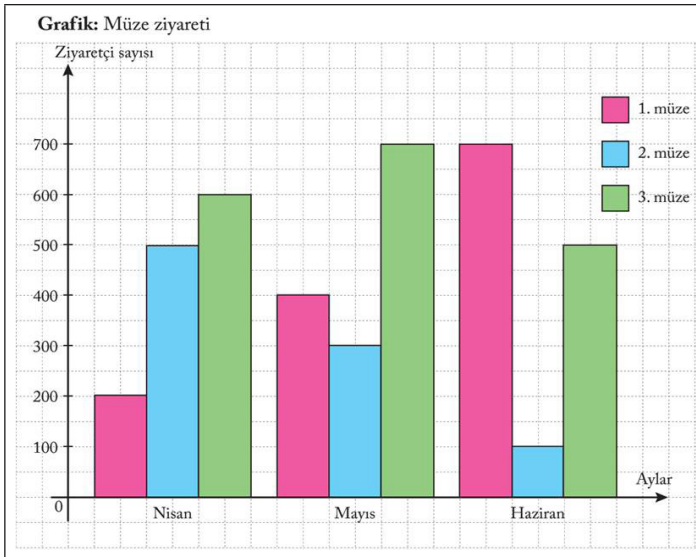
Şekillerin başlıkları da tıpkı tabloların başlıkları gibidir.

Şekillerde de tablolar gibi notlar yer almaktadır ve aynı amaçla kullanılmaktadır. Şekillere ilişkin notlar genel, özel ve olasılık ile ilgili notlardan oluşabilmektedir.

Örnek 2:

Şekil X

Şekil Başlığı

Açıklama notu: https://testimiz.com/konutesti/8_sinif/matematik/1_1_yazili.html adresinden uyarlanmıştır.

Yedinci bölümle ilgili detaylı güncellemeler için APA7'ye, kaynakçada yer verilen diğer ilgili dokümanlara ve APA'nın orijinal web sayfasına <https://apastyle.apa.org> bakılması tavsiye edilir.

Bölüm 8: Metin İçindeki Alıntılar

Bilimsel ve akademik yazımın temel ilkelerinden biri araştırmanın oluşturulmasında etkilenilen, esinlenen veya yararlanan kaynaklara gönderme yapmaktır. Başka bir ifadeyle diğer kaynaklara veya araştırmacılara hakkını vermek ve aynı zamanda kendi

çalışmanızın literatüre katkısını ortaya koymaktır. Bütün araştırmalar kendinden önceki araştırmalardan bağımsız değildir ve bilim birikimli olarak ilerlemektedir.

APA7'de de altıncı ve diğer basımlarda olduğu gibi araştırmada başka kaynaklardan veya araştırmacılardan yararlanıldığında bunun metinde nasıl gösterileceğinin yanı sıra intihal, kendinden intihal ve diğer etik olmayan yazım ilkelerinin açıklanmasına ayrı bir önem verilmiştir. Bu bağlamda sekizinci bölümde metin içi alıntılar ve alıntılarının gösterimi için genel bir rehberlik sunulmuştur (s. 253).

Sekizinci bölümde de APA6'ya göre APA7'de bazı güncellemeler yapılmıştır (2020; APA, 2020a, 2020b):

- En temel güncellemelerden biri olarak, APA6'da "Kaynak Listesi" bu bölüm içinde yer alırken APA7'de "Kaynak Listesi" neayrı olarak 9. bölümde yer verilmiştir.
- Görüşmeler (Interviews), sınıf veya intranet kaynakları (Classroom or Intranet Resources), yerli halkların geleneksel bilgileri ve sözlü gelenekler (Traditional Knowledge and Oral Traditions of Indigenous Peoples) gibi kaydedilmiş veya kayıtsız alıntılarının nasıl yapılacağına dair yeni alt bölümler ve bilgiler eklenmiştir (s. 259-260).
- Aşırı alıntı yapmadan, kaynak metinden alınan cümlelerin başka kelimelerle yeniden nasıl ifade edileceğine (paraphrases) ilişkin açıklama ve örneklere yer verilmiştir (s. 269).
- Araştırmaya katılanlardan elde edilen verilerden veya katılımcıların sözlerinden nasıl alıntı yapılacağı ve metinde nasıl gösterileceği konusunda yeni bir rehberlik sağlanmıştır (s. 278).
- İntihal ve kendinden intihal hakkındaki bilgiler güncellenmiş ve genişletilmiştir (ss.254-256).
- Metin içi kaynak gösterme basitleştirilmiş ve daha da kolaylaştırılmıştır: Örneğin, APA6'da üç veya daha fazla yazarlı eserlerde metin içindeki ilk göndermede üç yazarın da soyadları yer alırken APA7'de metin içindeki ilk göndermeden itibaren ilk yazarın soyadı yer almakta, diğer yazarlar için "ve diğerleri (vd.)" şeklinde yazılmaktadır (İngilizce metinlerde, ilk yazarın soyadından sonra "et al." kısaltması kullanılır.) (s. 266). Tablo 2'de bazı temel farklılıklara yer verilmiştir.

Tablo 2*APA7'de Metin İçi Gönderme Yapma*

Yazar sayısı	Metin İçinde İlk Gönderme	Metin İçinde Takip Eden Göndermeler	Metin İçinde Parantez İçi İlk Gönderme	Metin İçinde Parantez İçi Takip Eden Göndermeler
Tek yazarlı*	Bancı (2016)	Bancı (2016)	(Bancı, 2016)	(Bancı, 2016)
İki yazarlı*	Çakmak ve Baysen (2017)	Çakmak ve Baysen (2017)	(Çakmak ve Baysen, 2017)	(Çakmak ve Baysen, 2017)
Üç ve daha fazla yazarlı**	Estow vd. (2011)	Estow vd. (2011)	(Estow vd., 2011)	(Estow vd., 2011)
Kurum (Kısaltması olan)*	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK, 2014)	TÜBİTAK (2014)	(Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu [TÜBİTAK], 2014)	(TÜBİTAK, 2014)
Kurum (Kısaltması olmayan)*	Mimarlar Odası (2018)	Mimarlar Odası (2018)	(Mimarlar Odası, 2018)	(Mimarlar Odası, 2018)

*Açıklama notu: *APA6 ve APA7'de aynı.*

*** APA6'da metin içi ilk göndermede üç yazarın da soyadlarına yer verilirken; "Estow, Lawrence ve Adams (2011)"; takip eden göndermelerde ilk yazarın soyadı ve diğerleri "Estow ve diğerleri (2011)" şeklindeyken; metin içinde parantez içi ilk göndermede "(Estow, Lawrence ve Adams, 2011); takip eden göndermelerde (Estow ve diğerleri, 2011)" şeklindedir. Ayrıca APA6'da beş yazarlı kaynaklara kadar üç yazarlı kaynaklardakiyle aynı şekilde alıntılanırken, altı ve daha fazla yazarlı kaynaklarda APA7'deki gibi gösterilmektedir.*

Bölüm 9: Kaynak Listesi

"Kaynak Listesi" bölümü APA6'da "Kaynaklara Atıf Yapma" bölümü içinde alt başlık olarak yer alırken, APA7'de dokuzuncu bölüm olarak yer almış ve bölüm genişletilmiştir.

Bir makalenin, kitabın vb. sonundaki kaynak listesi, metin içinde yer verilen kaynaklar hakkında bilgi veren araçlardır. Bu bölümde, kaynak listesinin oluşturulması için yönergeler sunulmuştur. Yazar, tarih, başlık ve kaynak gibi her bir kaynakça ögesinin ne oldukları ve APA Stili kaynak listesinin formatına ve sırasına göre kaynakça düzeninde nasıl yer alacakları hakkında detaylı bilgilere yer verilmiştir (s. 281). Kitapta 9. bölümün, 8 ve 10. bölümlerle ilişkisi sıklıkla kurulmaktadır ve bu üç bölüm arasında sürekli göndermeler yapılmaktadır. Bu da bir araştırmacının/yazarın çalışmasında yararlandıkları kaynağa atıf yaparken, metin içinde kaynak gösterirken ve kaynak listesini hazırlarken bu üç bölümü birlikte değerlendirmesi gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

- Dokuzuncu bölümde APA6'ya göre APA7'de yapılan güncellemeler şu şekilde sıralanabilir (s. xxi; APA, 2020a):
- APA6'ya göre Kaynak Listesi bölümü genişletilmiştir.

- Açıklamalı kaynakçalar (bibliyografyalar) için yeni biçimlendirme rehberi sağlanmıştır.
- Dijital nesne tanımlayıcılarının (DOI'ler) ve URL'lerin sunumu standartlaştırılmıştır. Her ikisi de köprü olarak sunulmaktadır; "DOI:" etiketi APA7'de artık kullanılmamaktadır. Ayrıca "adresinden erişildi (retrieved from)" şeklindeki yazım da yalnızca gerekliyse kullanılmaktadır. Örneğin; çevrimiçi sözlük, tezarus veya ansiklopediden alıntı yapıldığında kaynakçada URL adresinden önce (İngilizce yazımda) hangi tarihte erişildiği bilgisine yer verilmektedir (s. 324). Türkçe kaynakça düzeninde ise aşağıdaki gibi örneklenebilir:

Örnek 3:

Türk Dil Kurumu. (t. y.). *Güncel Türkçe sözlük*. 21 Mart 2021 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden erişildi.

- APA7'de güncellenen rehberlerde, DOI'lerin ve URL'lerin, akademik veri tabanlarından ve ayrıca ERIC veya UpToDate gibi tescilli veri tabanlarından ne zaman ve nasıl ekleneceğine ilişkin açıklamalara ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

Bölüm 10: Kaynak Gösterme Örnekleri

"Kaynak Gösterme Örnekleri" bölümü APA6'da 7. bölümde yer alırken, APA7'de 10. bölüm olarak yer almıştır.

Bilimsel ve akademik çalışmalarda diğer araştırmacıların çalışmalarını veya katkılarını uygun, doğru ve tutarlı bir şekilde göstermek, bilimsel yazımın temellerindedir. Bu sayede gelecekteki araştırmacılar için çalışmada yararlanan kaynakları sonradan tespit etmek ve tekrar erişebilmek mümkün olabilmektedir (s. 313).

Bölümde, APA kuralları ve bunlara karşılık gelen metin içi alıntılar, kaynakça örnekleri önce gruba, sonra kategori ve ardından türe göre örneklerle birlikte detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Onuncu bölümde APA6'ya göre APA7'de yapılan genel değişiklikler ve güncellemeler şu şekilde sıralanabilir (s. xxi; APA, 2020a, ss. 5-7):

- APA7'de kaynakça örnekleri artırılmış ve yeni kaynak kategorileri eklenmiştir. Bu bağlamda süreli yayınlar, kitaplar, kitap bölümleri, raporlar, tezler, sosyal medya, web siteleri vb. gibi 100'den fazla yeni APA Stili örneği kategoriye göre gruplandırılmıştır.
- Okuyucuların daha rahat anlayabilmesi ve kullanabilmesi için her kaynak kategorisine ilişkin şablonlar oluşturulmuştur.

- Bibliyografik künyeler basitleştirilmiştir. Örneğin, dergi makalelerinin künyelerine her zaman sayı numarası eklenmektedir. Kitap künyelerinde de artık yayın yeri bilgisine yer verilmemektedir.

Örnek 4:

APA7'de kitap künyesi gösterimi:

Cüceloğlu, D. (2019). İletişim donanımları (58. bs.). Remzi Kitabevi.

- YouTube videoları, PowerPoint slaytları ve ders notları, TED konuşmaları gibi görsel-ışitsel materyaller ile ilgili örnekler genişletilmiştir.
- Sosyal medya, web sayfaları ve web siteleri yeni kategorilerde ele alınmaktadır.
- Yasal kaynaklar ile ilgili kaynak örnekleri APA7'de "Kaynak Gösterme Örnekleri" bölümünden çıkarılarak ayrı bir bölüm (11.bölüm) olarak düzenlenmiştir.
- APA6'da yedi ve daha fazla yazarı olan dergi makalelerine ilişkin künye, APA7'de 21 veya daha fazla yazar olarak güncellenmiştir. APA7'de 21 veya daha fazla yazarı olan kaynaklarda ilk 19 yazarın adına yer verildikten sonra, üç noktadan sonra (Türkçede "ve" bağlacı, İngilizce künyelerde "&" işareti eklenmez) son yazarın adı yazılmaktadır. Tabi ki yazarların adları Soyad, Ad (Soyad, A.) şeklinde yazılmaktadır (APA, 2020a).

Örnek 5:

APA7'de DOI numarası ile birlikte 21 veya daha fazla yazar için verilen dergi makalesi gösterimi (s. 317):

Kalnay, E., Kanamitsu, M., Kistler, R., Collins, W., Deaven, D., Gandin, L., Iredell, M., Saha, S., White, G., Woollen, J., Zhu, Y., Chelliah, M., Ebisuzaki, W., Higgins, W., Janowiak, J., Mo, K. C., Ropelewski, C., Wang, J., Leetmaa, A., . . . Joseph, D. (1996). The NCEP/NCAR 40-year reanalysis project. *Bulletin of the American Meteorological Society*, 77(3), 437–471. [https://doi.org/10.1175/1520-0477\(1996\)077%3C0437:TNYRP%3E2.0.CO;2](https://doi.org/10.1175/1520-0477(1996)077%3C0437:TNYRP%3E2.0.CO;2)

- DOI'lerin ve URL'lerin kullanımı standartlaştırılmıştır (APA, 2020a, s. 6):
 - Her ikisi de köprü olarak sunulmaktadır.
 - DOI'lerin <https://doi.org/> önekiyle kullanılmaya başlanmasıyla birlikte, daha önce DOI numarasının önünde kullanılan "DOI:" etiketleri artık kullanılmamaktadır. (Bkz. Örnek 5)
 - URL'den önce (Türkçede sonra) adresinden erişildi (retrieved from) şeklindeki yazım da yalnızca gerekliyse kullanılmaktadır (Bkz. Bu kitap tanıtımının "Bölüm 9: Kaynak Listesi" başlığında yer alan Örnek 3)

- Bir yayıncı veya site adıyla ilgili herhangi bir kaynak için yapılan değişiklikler (APA, 2020a):
 - “Yazar” sözcüğü artık APA6’da olduğu gibi künyenin kaynak ögesinde yer almaktadır.

Örnek 6:

APA7’ye göre DOĞRU örnek:

Mimarlar Odası. (2020). *46. Dönem çalışma raporu: 2018-2020*. <http://www.mimarlarodasi.org.tr/index.cfm?sayfa=belge&sub=list&bid=242&mid=336>

Örnek 7:

APA6’ya göre:

Mimarlar Odası. (2020). *46. Dönem çalışma raporu: 2018-2020*. Yazar. <http://www.mimarlarodasi.org.tr/index.cfm?sayfa=belge&sub=list&bid=242&mid=336>

APA6’ya göre “Mimarlar Odası” aynı zamanda yayıncının adıdır ve APA7’de künyede sadece yazar kısmında bir kez geçer. Diğer bir ifadeyle APA7’de artık “Yazar (Author)” kullanılmıyor. (Bkz. Örnek 6).

Başka dilde yazılmış eserlerden alıntı yapılması ile ilgili yönergeler ve örnekler genişletilmiştir.

Bir dergide makale numaraları kullanıyorsa, herhangi bir sayfa aralığı yerine “Makale” kelimesi ve numara eklenmektedir (APA, 2020a, s. 7).

Örnek 8:

Burin, D., Kilteni, K., Rabuffetti, M., Slater, M. ve Pia, L. (2019). Body ownership increases the interference between observed and executed movements. *PLOS ONE*, 14(1), Makale e0209899. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0209899>

Not: İngilizce makalelerin kaynakçasında “Article e0209899” şeklinde yazılmaktadır.

- APA7’de herhangi bir kaynak türünde yayıncılar için fiziksel konum eklenmemektedir. APA6’da künyede yayıncı yeri “Washington, DC: SAGE.” şeklinde yazılırken APA7’de artık yalnızca yayıncı adı (SAGE) yer almaktadır (Bkz. Bu tanıtım yazısında “Bölüm 10: Kaynak Gösterme Örnekleri” başlığı altındaki Örnek 4).
- Kindle gibi e-kitaplar için biçimler, platformlar veya cihazlar künyeye dâhil edilmiştir. Ancak sesli kitaplar belirli durumlarda köşeli parentez içinde (Örn: [Audio-book]) belirtilmektedir (APA, 2020a, s. 7) (Bkz. s. 321’deki 22. örnek ve s. 323’te 29. örnek).

- “Raporlar ve gri yayınlar” başlığı yıllık raporlar, basın bültenleri, etik kurallar, hibeler şeklinde genişletilmiştir ve her yeni başlık örneklenmiştir.
- Tezler için yeni örnekler eklenmiştir. TED konuşmaları, TV dizileri, web seminerleri, YouTube ve diğer videolar, albümler, şarkılar, podcast bölümleri, radyo röportajları ve konuşma ses kayıtları, albümler ve şarkılar, müzedeki sanat eserleri, küçük resim veya stok resimler, Infografikler, fotoğraflar, PowerPoint slaytları veya ders notları, Twitter, Facebook, Instagram, Reddit, haber web sitelerindeki web sayfaları ve daha pek çok kaynak türü ile ilgili açıklama ve örnekler eklenmiştir.

APA7’de “Kaynak Gösterme Örnekleri” bölümünde daha detaylı yenilikleri incelemek için APA’nın orijinal web sayfasına <https://apastyle.apa.org> bakınız.

Bölüm 11: Yasal Kaynakları Gösterme

APA6’da yasal kaynaklar ile ilgili açıklamalar ve örnekler 7. bölümde oldukça sınırlı bir şekilde yer alırken, yasal kaynaklar APA7’de “Kaynak Gösterme Örnekleri” bölümünden çıkarılarak 11. bölümde ayrıntılı bir biçimde düzenlenmiştir. Kaynak örnekleri genişletilmiş ve güncellenmiştir.

On birinci bölümde, mahkeme kararları, tüzükler, yasama materyalleri, idari ve yürütme materyalleri, patentler, anayasalar, antlaşmalar ve uluslararası sözleşmeler gibi yasal kaynaklara metin içinde nasıl atıf verileceği ve APA’nın bu kaynaklar için nasıl kullanılacağı ile ilgili genel bilgi ve rehberlik sağlanmaktadır (s. 355).

Bölüm 12: Yayımlama Süreci

Bir makalenin etik kurallar çerçevesinde yayımlanmasında sorumluluğu yazarlar, editörler, hakemler ve yayıncılar paylaşırlar. Bu bölümde yazarlara bir tezin dergi makalesine nasıl uyarlanacağı ile ilgili süreçler de dâhil olmak üzere bir makalenin nasıl hazırlanacağı, uygun derginin nasıl seçileceği ve saygın bir dergide nasıl yayınlanacağı gibi makale hazırlama ve yayımlama süreçleri hakkında önemli bilgilere yer verilmiştir. Ayrıca telif hakkı, etik izinler ve adil kullanım ile ilgili yönergeler sunulmuştur. Bununla birlikte bu bölümde telif hakkı alınmış belirli çalışmaların yeniden nasıl basılacağı veya uyarlanacağı, telif hakkı atıflarının formatı, telif hakkı ile ilgili atılacak adımlar ve süreçler hakkında bilgilere yer verilmiştir (s. 371).

Bölüm APA’nın her iki basımında da “Yayımlama süreci” başlığı altında yer almıştır. Ancak APA7’de bölümde bazı yenilikler yapılmıştır (s. xxi; APA, 2020a, s. 7). Bu yenilikleri şu şekilde özetlemek mümkündür:

- Kariyerlerine yeni başlayan araştırmacılar için bir tezin dergi makalesine nasıl uyarlanacağı, dergi seçiminin nasıl yapılacağı, aldatıcı ve yağmacı dergilerden kaçınma yolları ve bir dergiye makale göndermenin nasıl yapılacağı gibi yeni konular eklenmiştir.

- Dergi yayın sürecine ilişkin geliştirilmiş rehberlik, mevcut makale yayımlama süreçleri ve politikalar hakkında bilgiler yer almaktadır. Ayrıca makalelerin değerlendirme kriterleri, editör ve hakem değerlendirme süreçlerine ve rollerine açıklık getirilmiştir.
- Çevrimiçi dergi platformlarının kullanımı, çevrimiçi makale başvurusu yapma ve kapak mektubu yazma konularında rehberlik edecek bilgilere yer verilmiştir.

APA7'nin sonunda kitap içinde kullanılan telif hakkı bulunan tablolar, şekiller, örnek uyarlamalar ve öğrenci ödevleri kitap içindeki gösterim sırasına göre listelenmiştir. Kitap "Kaynakça" ve "İndeks" bölümleriyle son bulmuştur. Bu kitap tanıtımının öğrencilere, yazarlara, editörlere, hakemlere, yayıncılara ve konuya ilgi gösterenlere yararlı bir kılavuz olması beklenmektedir.

Kaynakça

- American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6. bs.). American Psychological Association.
- American Psychological Association. (2020a). *What's new in the 7th edition?* <https://apastyle.apa.org/products/publication-manual-7th-edition#new>
- American Psychological Association. (2020b, 19 Mart). *What's new in the Publication Manual of the American Psychological Association, seventh edition.* <https://apastyle.apa.org/blog/whats-new-7e>

Dr. Öğr. Üyesi Nermin ÇAKMAK
Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
nermin.cakmak@atauni.edu.tr

Bilgi Dünyası Baş Editörü
nermin@bd.org.tr